

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

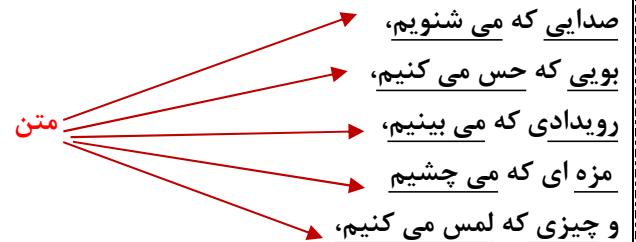
WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد، «متن» است.

منظور از متن، فقط نوشته های روی کاغذ و کتاب نیست؛

بنابراین متن ها، شنیداری، بویایی، دیداری و... هستند؛

کتاب ها معمولاً متن های دیداری به شمار می آیند؛
اگر خوانده شوند، به آنها متن های شنیداری یا خوانداری می گوییم.

در این کتاب مقصود ما از متن، آثار شعر و نثر فارسی است.

یکی از آسانترین و کاربردی ترین شیوه ها برای شناخت و ارزیابی متون:

بررسی متن از سه دیدگاه زبان (قلمرو زبانی)، ادبیات (قلمرو ادبی) و فکر (قلمرو فکری) است.

متون یا آثار مکتوب ادبی را به دو بخش، تقسیم می کنیم.

الف) شعر (ب) نثر

در بررسی و تحلیل متن باید نکات زیر را مورد توجه قرار دهیم:

خوانش؛

- شناسایی و استخراج نکات زبانی؛
- شناسایی و استخراج نکات ادبی؛
- شناسایی و استخراج نکات فکری؛
- نتیجه گیری و تعیین نوع

۱. خوانش شعر

خواندن دقیق متن، نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون است؛

پیش از خوانش، نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف لحن و آهنگ، ضروری است.

پس از شناسایی لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر، خواندن اتفاق می افتد.

پس لازم است تمام اثر، یک باره و بی گسست، خوانده شود تا درک ارتباط طولی و فهم محتوایی دچار اختلال نشود.

۲. شناسایی و استخراج نکات زبانی

پس از خوانش دقیق شعر، نکات برجسته قلمرو زبانی آن را شناسایی می کنیم؛

نکات برجسته قلمرو زبانی

- الف - معنی لغت
- ب - کاربرد تاریخی کلمات
- پ - نکات دستوری
- ت - سادگی زبان شعر
- ث - کاربرد کلمات عربی و غیر فارسی
- ج - کوتاهی و بلندی جملات
- چ - روابط معنایی (تناسب ، تضاد ، ترادف ، تضمن)

۳. شناسایی و استخراج نکات ادبی

- الف - مشخص کردن قالب شعر با توجه به جایگاه قافیه در مصراع ها
- ب - مشخص کردن آرایه های ادبی (کنایه ، تشبیه ، استعاره ، جناس و ...)

۴ - شناسایی و استخراج نکات فکری

مشخص کردن معنی و مفهوم شعر

۵ - نتیجه گیری و تعیین نوع: الف - حماسی   ب - تعلیمی   پ - غنایی   ت - داستانی و روایی و ...

بررسی نثر:

نکاتی را که در ارزیابی متن شعر به کار گرفته ایم، برای بررسی متن نثر نیز مورد توجه قرار می دهیم.

ابتدا با آرامش، متن را که به ما داده شده یک بار از نظر می گذرانیم. (چشم خوانی)

سپس به بررسی و تحلیل متن نثر می پردازیم .

برای استخراج نکات مهم بهتر است کاغذ و قلمتان را آماده کنید تا به موقع، واژه ها یا جمله های ویژه را نشانه گذاری و یادداشت نمایید.

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
info

<https://konkur.info>